

Weboldalak formázása CSS-ben

2.

*Alapvető betű- és
bekezdésformázások*

A betű-családneveknek két fő típusa van:

- 4

A két legismertebb betűcsalád

- ABC Sans-serif betűtípus
- ABC Serif betűtípus
- ABC (Serif kihangsúlyozva)

- 5

I. Betűtulajdonságok

- összevont forma: font

betűszín: **color**

I.1. A betűcsalád

kijelölő { font-family: ...; }

- általában **prioritási sorrendben** adjuk meg
- vesszővel elválasztva soroljuk fel a specifikus családneveket
- a lista végén egy általános családnév áll

```
font-family: Arial, Times, serif;
```

(A böngésző addig halad a specifikus családnevek listájában, amíg nem talál egy számára rendelkezésre álló betűtípust, a gyűjtő családnév pedig általános tartalékként szolgál arra az esetre, ha a felsorolt specifikus családokból egy sem lenne megjeleníthető.)

I.1. A betűcsalád (folyt)

- a betűcsalád nevét csak akkor szabad idézőjelbe tenni, ha az több szóból áll
(*ekkor viszont kötelező*)
- a családnevek **kis-/nagybetű érzékenyek**

pl. a HTML-oldal alapértelmezett betűinek beállítása:

```
body { font-family: Arial,  
        'Courier New',  
        serif; }
```


I.2. A betűméret (folyt)

viewport width (vw) = nézetablak szélessége

A vw mértékegység használatával a **szöveg mérete a böngészőablak méretét követi**, mert **1 vw a nézetablak szélességének 1%-t jelenti.**

```
#tizszazalek { font-size: 10vw; }
```

*Ezzel a mértékegységgel jól biztosítható a **reszponzivitás**, mert a méreteket nem egy elem fix értékéhez, hanem annak változó nagyságához kapcsoljuk.*

I.5. A betűváltozat

kijelölő   **{ font-variant: ...; }**

a karakterek *kiskapitálissá* történő alakítása

```
.kiskap { font-variant: small-caps; }
```

Lehetséges értékei:

- ***normal*** – normál írásmód
- ***small-caps*** – kiskapitális írásmód, azaz minden betű nyomtatott betűs lesz, de a korábbi kisbetűk kisebb méretűek lesznek

Magyar Köztársaság → MAGYAR KÖZTÁRSASÁG

I.7. Összevonás

kijelölő { font: ...; }

a font tulajdonsággal **összevontan** is megadhatók az egyes betűtulajdonságok, de az egyes **tulajdonságok sorrendje kötött**

```
#p1 { font-family: Arial, sans-serif;  
      font-size: 1.5em;  
      font-weight: bold;  
      font-style: italic;  
      font-variant: normal; }
```

```
#p2 { font: italic normal bold 1.5em  
      Arial, sans-serif; }
```


I.8. Webről letölthető fontok

1. megoldás:

(minden böngészővel működik, szabad hozzáférésű megoldás, amely nem igényel új CSS-ismeretet)

- a **letöltendő betűtípust** válasszuk ki a <http://google.com/webfonts> oldalról
(ezt fogjuk letöltendő stíluslapként használni)
- a **HEAD-ben** elhelyezzük a **betűtípusra mutató linket**, mintha külső stíluslapot kapcsolnánk a HTML-oldalhoz

```
<LINK rel="stylesheet"  
href="http://fonts.googleapis.com/css?  
family=Pacifico">
```


I.8. Webről letölthető fontok

2. megoldás:

(a letölthető betűkészletekkel szembeni fontos követelmények: kis fájlméret, másolhatatlanság → korlátozottan használhatók a szerzői jogok miatt)

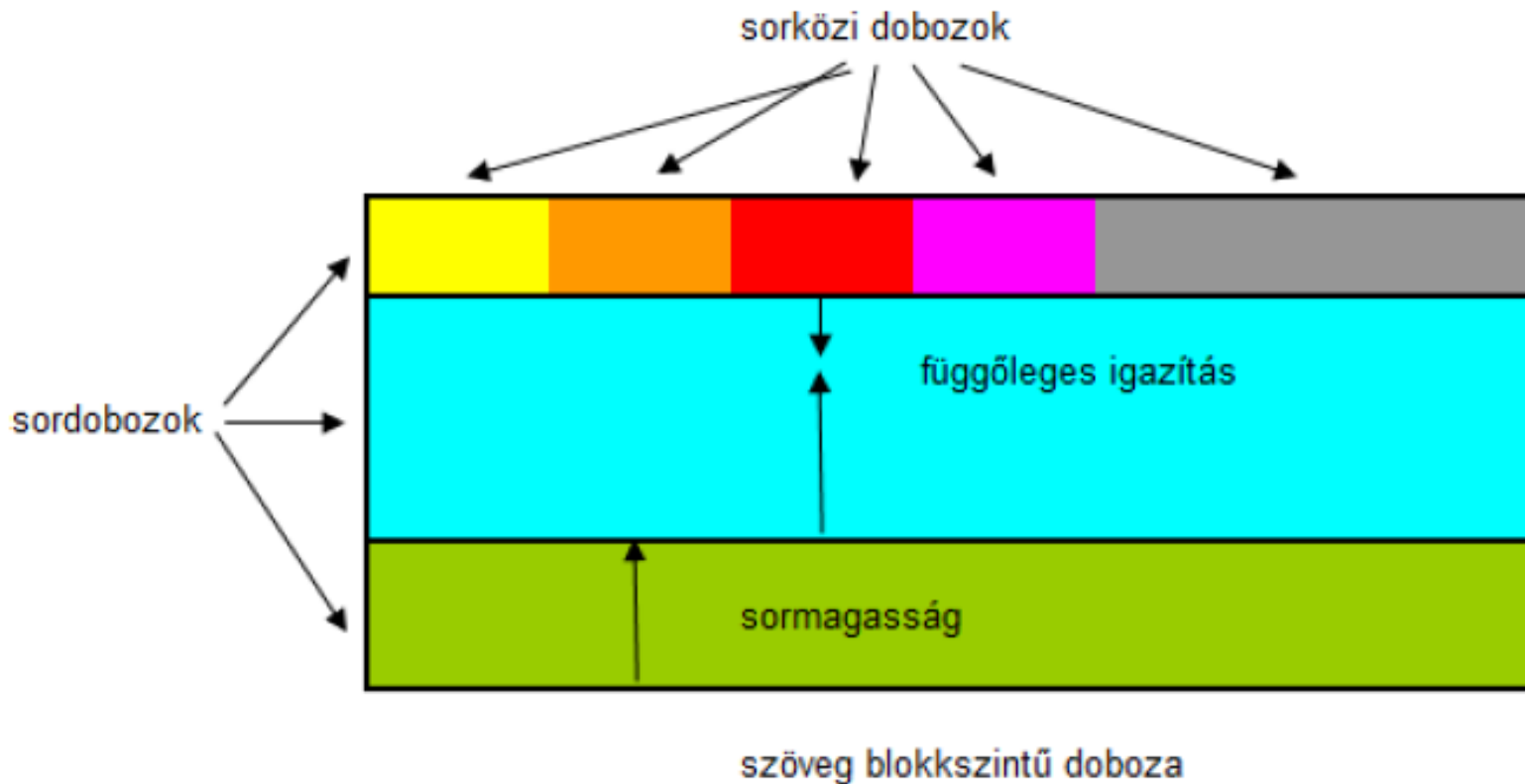
- a CSS-kódban a **@font-face** szabállyal definiálható a letöltendő betűkészlet, amelynek tulajdonságaként a betűcsalád és annak forrása (a teljes URL) adandó meg

```
@font-face {  
  font-family: ... ;  
  src: url(http:// ... .com/fonts/fájl) ;  
}
```


II. Szövegtulajdonságok

a blokkszintű szöveggel kapcsolatos fogalmak:

II.1. Vízszintes igazítás

kijelölő

```
{ text-align: ...; }
```

**egy szövegblokk adott
sordobozában lévő
sorközi dobozok
helyzetét adja meg**
*(azaz az egyes sordobozok-
ban a sorközi dobozok
hogyan helyezkednek el
a sordoboz bal és jobb
széléhez képest)*

Balra zárt igazítású
bekezdésformázás esetén a
bekezdés bal széle egy
egyenesre esik, a jobb széle
viszont nem.

Középre zárt igazítású
bekezdésformázás esetén a
bekezdés középvonala egy
egyenesbe esik.

Jobbra zárt igazítású
bekezdésformázás esetén a
bekezdés jobb széle egy
egyenesre esik, a bal széle
viszont nem.

Sorkizárt igazítású bekezdés-
formázás esetén a bekezdés
mindkét széle egy egyenesre
esik.

II.1. Vízszintes igazítás (folyt)

```
.kozep { text-align: center; }
```

Lehetséges értékei: **left, right, center, justify**
(*justify = sorkizárt, ekkor magukat a sorközi dobozokat is módosítja a formázást*)

A **sorkizárt** igazítás esetén arra is van beállítás, hogy a szövegblokk utolsó, nem teljes sorának igazítását meghatározzuk:

```
.bekezdések { text-align-last: ...; }
```

Lehetséges értékei: **left, right, center**
(*csak IE és a MF értelmezi, a többi mindig balra igazít*)

II.2. Függőleges igazítás

kijelölő { vertical-align: ...; }

ez a tulajdonság a **soron belüli** (azaz a sorközi dobozoknak a sordobozon belüli) **függőleges irányú elhelyezkedését** definiálja

- ***top*** (fent)
- ***bottom*** (lent)
- ***middle*** (középen)
- ***super*** (felső index)
- ***sub*** (alsó index)

The vertical Property

vertical-align: top

An image with a top alignment.

vertical-align: bottom

An image with a bottom alignment.

vertical-align: middle

An image with a middle alignment.

vertical-align: super

An image with a super alignment.

vertical-align: sub

An image with a sub alignment.

- ***text-top***
(szöveg tetején)
- ***text-bottom***
(szöveg alján)
- ***central***
(középen)
- ***baseline***
(betűvonalhoz)

vertical-align: text-top

An image with a text-top alignment.

vertical-align: text-bottom

An image with a text-bottom alignment.

vertical-align: central

An image with a central alignment.

vertical-align: baseline (default)

An image with a default alignment.

Felhasználási területe:

szöveg és kép, beviteli mező, ... egymáshoz
történő igazítására alkalmazzuk

II.3. Első sor behúzása

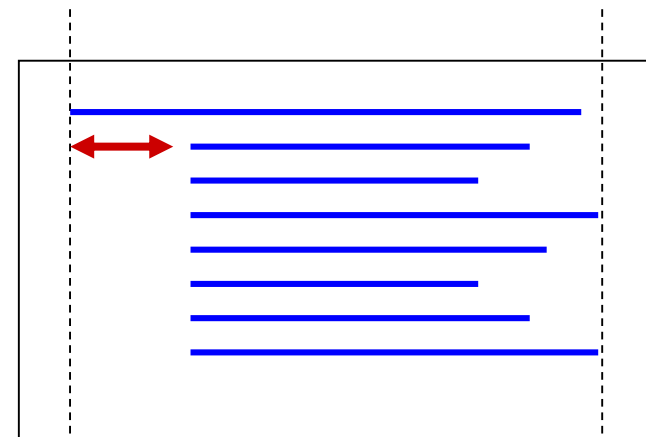
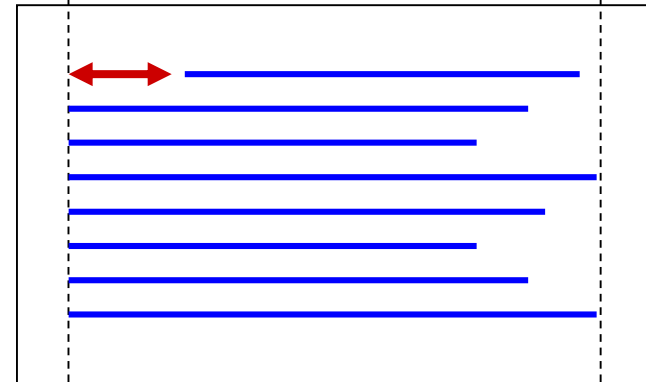
kijelölő

```
{ text-indent: ...; }
```

a szövegblokk **első sorá-**
nak a többi sorhoz
viszonyított pozícióját
adhatjuk meg (számmal,
a befoglaló doboz %-ában)

- **pozitív** érték = első sor behúzása
- **negatív** érték = függő behúzás kialakítása

első sor behúzása

függő behúzás

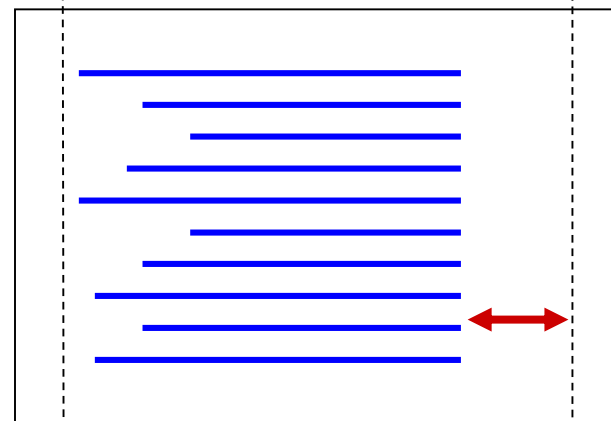
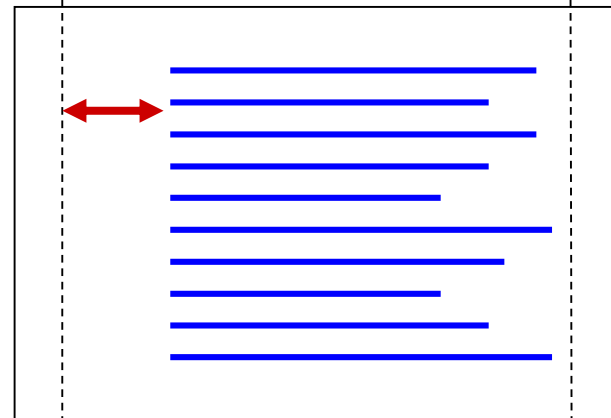
II.4. Bal és jobb behúzás

```
kijelölő {  
  margin-left: ...;  
  margin-right: ...; }
```

a szövegblokk **bal / jobb**
szövegszélének
viszonyított pozícióját
adhatjuk meg

```
#behuzva {  
  margin-left: 20px;  
  margin-right: 15px; }
```

bal behúzás

jobb behúzás

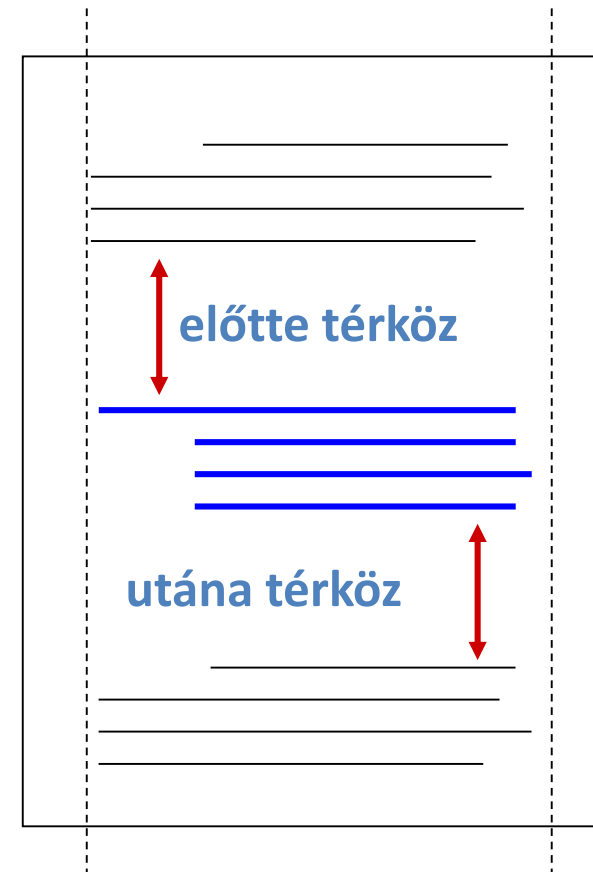

II.5. Térközők

```
kijelölő {
  margin-top: ...;
  margin-bottom: ...; }
```

a szövegblokk **előtt** / **mögött**
hagyott üres hely nagysá-
gát adhatjuk meg
*(ezzel távolíthatjuk el a szöveget
az előtte / mögötte lévő bloktól)*

```
#tavolitra {
  margin-top: 20px;
  margin-bottom: 10px; }
```


II.7. Szavak közötti távolság

kijelölő { word-spacing: ...; }

a szavak közötti
elválasztó karakter-
köz (szóköz)
specifikálja

- ***normal*** (az adott betűtípushoz tartozó szóköz)
- ***pozitív/negatív számérték*** (az alapértelmezett szóközhez képesti változást adja meg – nem annak abszolút nagyságát jelenti !)

The word-spacing Property

word-spacing: normal

This is some text. This is some text.

word-spacing: 30px

This is some text. This is some text.

word-spacing: 1cm

This is some text. This is some text.

II.8. Betűköz

kijelölő { letter-spacing: ...; }

a betűköz tulaj-
donság a **szöveg**
karakterei közötti
távolságát hatá-
rozza meg

- **normal**
(alapértelmezett)
- **pozitív/negatív számérték** (az alapértelmezett betűközhöz képesti változást adja meg – nem annak abszolút nagyságát jelenti !)

This is heading 1
(letter-spacing: 4px)

This is heading 2 (letter-spacing: 3px)

This is heading 3 (letter-spacing: -1px)


```
kijelölő { text-decoration: ...; }
```

- **none** (nincs – alapértelm.)
- **blink** (villogás)
- **underline** (a szöveg minden sora alatt vonalaz)
- **overline** (a szöveg minden sora felett van vonal)
- **line-through** (a szöveg minden sora a közepén vonallal áthúzott)

~~This is heading 2
(line-through)~~

This is heading 3
(underline)

This is heading 3
(underline

34

II.10. Kis-/nagybetűs átalakítás

kijelölő { text-transform: ...; }

ez a szövegtranszformációs tulajdonság
a nagybetűk és a kisbetűk szövegben való
megadására szolgál

- ***none*** (alap-értelmezett)
- ***capitalize*** (minden szó első karakterét nagybetűsre változtatja, de a többi változatlanul hagyja)
- ***uppercase*** (mindent nagybetűsre változtat)
- ***lowercase*** (mindent kisbetűsre változtat)

CSUPA NAGYBETŰS SZÖVEG (UPPERCASE).

kisbetűkkel megjelenített szöveg (lowercase).

Szókezdő Betűk Nagybetűk (Capitalize).

II.11. Szövegárnyék (folyt)

ha több, különböző színű, nagyságú, irányú és életlenítési/elhalványulási távolságú árnyékot is akarunk ugyanahhoz a szöveghez rendelni, akkor a "négyeseket" vesszővel elválasztva kell felsorolni:

Text-shadow effect

```
#arnyekok {  
    text-shadow: 5px 1px 2px red,  
                10px -4px 2px blue,  
                20px -8px 0px green;  
}
```



```
kijelölő { white-space: ...; }
```

Lehetséges értékei:

- 38


```
kijelölő { word-wrap: ...; }
```

Lehetséges értékei:

- Korábban: a `<wbr>` címkével előre meghatározott szótörési helyeket lehet meghatározni.

